

Streszczenie

PoNa-Paper 1 dokumentuje pierwszy etap pracy w ramach projektu „PoNa - polityki kształtowania natury. Krytyka i wizja rozwoju obszarów wiejskich oraz wykorzystania inżynierii genetycznej w rolnictwie“.

Na podstawie głównego pytania badawczego „Jak natura lub też jak różnorodne i zmienne współzależności między naturą a społeczeństwem są kształtowane przez politykę“ sformułowane i zdefiniowane jest pojęcie zrównoważonego rozwoju w rozumieniu projektu PoNa. Pojęcie to jest w procesie badawczym swego rodzaju pomostem, spełniając trzy funkcje integracyjne:

W swej pierwszej funkcji wyznacza ono merytoryczny i normatywny kierunek poprzez uwidocznienie wizji docelowej projektu. Druga funkcja ma charakter metodyczny i analityczny. Na podstawie wspólnego zrozumienia pojęcia zrównoważonego rozwoju tworzone są kategorie i podkategorie określające wzór analizy i kierujące następnymi krokami badawczymi. Trzecia funkcja służy wypracowaniu wspólnego zrozumienia pojęć, koncepcji oraz teorii w ramach interdyscyplinarnej pracy badawczej.

Poszukiwanie koncepcji i teorii w celu opracowania wspólnego zrozumienia zrównoważonego rozwoju prowadzone jest przez pryzmat paradygmatu krytyczno-emancypacyjnego. Jako cechy krytyczno-emancypacyjnego podejścia rozumiemy krytyczne spojrzenie na władzę, umożliwienie sprawiedliwości wewnątrz i między pokoleniami, kwestionowanie rzekomych pewników i oczywistości, deszyfrowanie i dekonstrukcję podziałów wywołujących kryzysy oraz wypracowanie integracyjnych perspektyw umożliwiających nowe relacje pomiędzy tym dotychczas rozdzielonym.

Niniejsza publikacja daje wgląd w koncepcje i teorie, które zostały wybrane i objęte procesem dyskusji w projekcie i na podstawie których wypracowane zostało wspólne pojęcie zrównoważonego rozwoju. Pojęcie to obejmuje dziewięć kategorii: pytanie o polityki kształtowania natury poszerza perspektywę zagadnień dotyczących natury (1) i rozumienia polityki (2) o kategorie ekonomii (3), władzy i dominacji (4), relacji płci (5), strategii wydajności, dostateczności i spójności (6), czasu (7), wiedzy (8) oraz refleksyjności (9).

Aby móc ująć i ocenić polityki kształtowania natury na tle tak sformułowanego pojęcia zrównoważonego rozwoju, przedstawione wyżej kategorie są opisane i sprecyzowane na podstawie podkategorii oraz pytań, ukierunkowujących proces poznawczy i interpretacyjny. Krok ten stanowi podstawę do kolejnej fazy badań, w której dokumenty tekstowe poddane będą analizie opisowej i interpretacyjnej. Jej wynikiem będą propozycje proceduralne, strukturalne oraz merytoryczne, które rozumiemy jako wkład do transformacji zgodnej z kierunkiem zrównoważonego rozwoju.